

5.4.2024

ASIA

Vaatus luonnonsuojelulain (9/2023) 126 §:n mukaisten pakkokeinojen käyttämisestä

VIREILLEPANIJAT

Kaupunkiluontoliike ry
[REDACTED]

VAATIMUKSET UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSESSA

Kaupunkiluontoliike ry vaatii 1.4.2024 päivätyssä vireillepanossaan Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta (ELY-keskus) määräämään luonnonsuojelulain (9/2023) 126 §:n mukaisen toimenpidekiellon koskien puiden kaatoa osoitteessa Valhallankatu 4, Helsinki.

[REDACTED] vaatii 1.4.2024 päivätyssä vireillepanossaan ELY-keskusta keskeyttämään Asunto Oy Valhallankatu 4:n yhtiökokouspäätöksen täytäntöönpanon ja kieltämään taloyhtiön pihapiirin vaahteran ja kuusien kaadon luonnonsuojelulain 126 §:n sekä asunto-osakeyhtiölain määräysten perusteella.

Kaupunkiluontoliike ry:n vireillepano 1.4.2024

Asunto Oy Valhallankatu 4 aikoo kaataa taloyhtiön pihalla vanhan vaahteran ja kaksi vanhaa okakuusta. Kaato-uhan alla olevissa pihapuiissa on havainto liito-oravasta viime syksyltä ja alue kuuluu liito-oravan elinympäristöön. Kyseisiä puita ja aluetta ei ole kuitenkaan tarkistettu mahdollisten kolojen, risupesien tai uuden ydinalueen varalta.

Viereisessä Topeliuksenpuistossa on ollut liito-oravan ydinalue (54/2018) jo useita vuosia ja jätösten perusteella liito-oravien on havaittu liikkuvan myös Sibeliuseruiston puolella. Vireillepanijan mukaan kyseisiä alueita ei ole kartoitettu asiallisesti muutamiin vuosiin mahdollisten uusien ydinalueiden varalta. Liito-oravakartoitusta ei ole voitu suorittaa Sibeliuseruistossa tänä keväänä, koska puistoa kunnostetaan ja alue on aidattu työmaa-aidoilla. Vain Helsingin kaupungin ympäristötarkastajalla voisi olla pääsy alueelle ja vireillepanijan mukaan tilanne on tarkistettava nyt ennen kuin pihapuita voidaan alkaa kaataa. Taka-Töölön talojen pihapuit ovat vanhoja ja liito-orava käyttää niissä olevia koloja tai risupesitä. Liito-oravalla voi olla useita pesäpuita elinpiirillään ja ne kaikki ovat rauhoitettuja. Vireillepanija hakee toimenpidekieltoa, jottei mahdollisia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja hävitetä tai heikennetä.

Lisäksi 1.4.2024 on astunut voimaan lintujen pesintäajanrauhotus, joka sekkin kieltää pihapuiden kaadon. Liito-orava on luontodirektiivin

(92/43/ETY) liitteessä IV (a) mainittu eläinlaji. Luonnonsuojelulain 78 §:n mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Luonnonsuojelulain 126 §:ään viitaten vireillepanija esittää suunniteltujen puiden kaatojen osalta toimeenpanokieltoa liito-oravaselvitysten ajaksi.

██████████ vireillepano 1.4.2024

Helsingin kaupungin määräysten mukaan lintujen pesäpuita ei saa kaataa eikä puita kaadettaessa saa häiritä pesiviä lintuja 1.4. – 15.8. välisenä aikana.

Puu ei saa myöskään sijaita liito-oravakartoitukseen merkityllä alueella. Liito-oravan levinneisyys Helsingissä 2019 -julkaisun mukaan liito-oravilla on elintila ja pesintäalue juuri nyt kyseessä olevan taloyhtiön omistamalla kiinteistöllä ja sen ympäristössä. Koska julkaisu on jo useamman vuoden vanha, kyseisen pihapiirin läheisyydessä asuva luontoasioita opiskellut ja seuraava ██████████ on antanut asiassa valahtoisen lausuman totuusvakuuksin ja kaksi valokuvaa

Kyseessä on Taka-Töölössä sijaitseva maisemallisesti arvokas iso vaahtera ja sen viereiset vanhat kuuset, jotka ovat tärkeitä eläinten ja lintujen levähdys-, pesimis- ja ruokailupaikkoja ja luovat asuntoihin viihtyisyyttä ja varjoa kuumina kesinä.

Taloyhtiön aboristilta pyytämä lausunto ei ole täysin luotettava:

- Aboristilta on kuulemma tilattu myös puiden kaato.
- Aboristilta on kuulemma tilattu uusien puiden tai kasvien istutus hänen mieltymyksiensä mukaisesti.
- Aboristilla on useamman tuhannen euron taloudellinen intressi lausunnon, puidenkaadon ja istutusten osalta.
- Aboristi ei ole ottanut huomioon puiden maisemallista merkitystä.
- Aboristi ei ole todennut kuusien olevan lahoja ja vaarallisia

Taloyhtiössä ei ole tehty asianmukaista pihasuunnitelmaa puiden istuttamiseksi. Taloyhtiö on 6-7 vuotta sitten kaatanut pihalta ison kuusen, jonka tilalle piti istuttaa uusi kuusi, jota ei ole vielä kukaan istutettu. Pihamaan ennallistamisesta ei ole minkäänlaista suunnitelmaa.

Yllä kerrotuin perustein puiden kaatoa voidaan pitää hätiköitynä. Luontoarvoja ei ole huomioitu lain edellyttämin tavoin. Puiden kaatoa voidaan pitää hätiköitynä myös asunto-osakeyhtiölain valossa:

- korjaussuunnitelmaa, joka edellyttäisi vaahteran kaadon, ei ole tehty

- korjaussuunnitelmaa ei ole sisällytetty yhtiökokoukseen
- hallituksen suunnittelema ajoliuskan muurin korjaukselle ei ole varattu rahaa talousarviossa eikä urakkatarjouksia ole hankittu vielä

Puiden kaatoa perustellaan mahdollisella muurin peruskorjauksella, joka olisi toteutettavissa juuria hieman poistamalla ja muurin suojaamisella patolevyllä. Kun vaihtoehtoisia korjaussuunnitelmaa ei ole edes harkittu eikä korjausurakkaa kesän aikana voida tehdä – kun kyseessä on kiinteistön peruskorjaus, jonka rahoituksesta tulee tehdä erillinen päätös - tulee myös puiden mahdollinen kaato tai säilyttäminen arvioida uudelleen lain mukaan – ja riippumattoman asiantuntijan toimesta.

Mikäli hallitus ja isännöitsijä on suunnitellut peruskorjausurakoiden maksamisen yhtiövastikkeilla, menettely on vastoin asunto-osakeyhtiölakia (AsOyL 3:2 ja 3:3 §) ja taloyhtiön yhtiöjärjestyksestä, jossa määrätään pitkäaikaisten menojen rahoittamisesta. Taloyhtiön yhtiökokouksen päätöstä on yhtiökokouksessa äänestyksessä vastustettu ja kokouspäätöksen moiteaika on vasta alkanut (AsOyL 23:1 §). Tämän vuoksi puiden kaadon suhteen ei tule hätiköidä vaan suunniteltu kaato tulee keskeyttää ja kieltää tässä vaiheessa.

Näillä perusteilla Uudenmaan ELY-keskusta pyydetään antamaan asiassa päätös, jossa todetaan, ettei Valhallankatu 4:n pihapiirin vaahteraa ja kuusia saa kaataa. Asia pyydetään käsittelemään kiireellisesti.

ASUNTO OY VALHALLANKATU 4:N VASTINE

Asunto Oy Valhallankatu 4 on 3.4.2024 toimittanut vastineen [REDACTED] vireillepanoon. Asunto Oy Valhallankatu 4 vaatii, että ELY-keskus hylkää [REDACTED] 1.4.2024 päivätyin hakemuksen luonnonsuojelulain 126 §:n mukaisen pakkokeinon käyttämisestä ja puiden kaadon kieltämisestä sekä velvoittaa [REDACTED] korvaamaan asunto-osakeyhtiön asianajokulut tässä asiassa korkolain 4 §:n 1 momentissa säädettyine viivästyskorkoineen siitä lukien, kun on kulunut kuukausi ELY-keskuksen ratkaisusta.

Kyseiset puut eivät asunto-osakeyhtiön tietojen mukaan ole lintujen pesäpuita eikä puita kaadettaessa tulla häiritsemään pesiviä lintuja. Asunto-osakeyhtiön kiinteistö ei asunto-osakeyhtiön tietojen mukaan ole liito-oravien elintilaa tai pesimäaluetta. [REDACTED] hakemuksen liitteenä olevalle lausunnon ei tule antaa merkitystä asiassa. Kyse on yksittäisen henkilön havainnoista, joiden todenperäisyydestä ei ole voitu varmistua.

Vaahtera on huonokuntoinen ja vaarallinen sekä rakennuksille, ajoneuvoille että ihmisille. Puussa on useita raskaita oksanhaaroja ja

heikkoja haaraliitoksia. Myös toispuoleiset elinkaarensa loppupuolella olevat okakuuset on syytä kaataa yhdessä vaahteran kanssa, koska okakuusien oksistot ränsistyisivät todennäköisesti joka tapauksessa seuraavien kymmenen vuoden aikana.

Puiden kaato ei ole vaahteran kunto huomioon ottaen hätiköityä. Luontoarvot on huomioitu luonnonsuojelulain edellyttämin tavoin, ja asunto-osakeyhtiö on sitoutunut noudattamaan Helsingin kaupungin rakennusvalvontapalvelujen lausuntoa, jonka mukaan kaadettujen puiden tilalle istutetaan kolme uutta puuta. Luonnonsuojelulain 126 §:n soveltaminen edellyttäisi, että asunto-osakeyhtiö olisi laiminlyönyt luonnonsuojelulain tai sen nojalla annettujen säännösten tai päätösten noudattamisen taikka ryhtynyt niiden vastaiseen toimeen. Näin ei tässä tapauksessa ole tapahtunut, joten asunto-osakeyhtiötä ei voida kieltää kaatamasta hakemuksessa tarkoitettua vaahteraa ja okakuusia.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Uudenmaan ELY-keskus hyväksyy Kaupunkiluontoliike ry:n ja [REDACTED] vaatimuksen kieltää Asunto Oy Valhallankatu 4:ää kaatamasta vireillepanon kohteena olevia puita. Kielto on voimassa lintujen pesimäajan päättymiseen 15.8.2024.

Uudenmaan ELY-keskus hylkää [REDACTED] vaatimukset muilta osin.

Perustelut

Sovelletut oikeushjeet

Luonnonsuojelulain 70 §:n 1 momentin mukaan kiellettyä on rauhoitettujen eläinlajien:

- 1) yksilöiden tahallinen tappaminen tai pyydystäminen;
- 2) pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen;
- 3) yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla.

Luonnonsuojelulain 126 §:n 1 momentin mukaan jos joku lyö laimin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamisen taikka ryhtyy niiden vastaiseen toimeen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kieltää asianomaista jatkamasta tai toistamasta tekoa tai laiminlyöntiä ja sakon tai keskeyttämisen uhalla velvoittaa hänet määrääjassa poistamaan oikeudenvastaisen tilan tai

korjaamaan laiminlyönnin taikka asettaa uhan, että tarpeelliset toimenpiteet teetetään asianomaisen kustannuksella. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

Luonnonsuojelulain 128 §:n 1 momentin mukaan haittaa kärsivällä henkilöllä on oikeus saattaa 126 §:ssä tarkoitettu asia vireille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa, jos vireillepanon tarkoituksena on estää luonnon tuhoutuminen tai luonnonarvojen heikentyminen, joka ei ole merkitykseltään vähäinen, tai käynnistää luontovahingon korjaaminen. Sama oikeus on 134 §:n 4 momentissa tarkoitettulla rekisteröidyllä yhteisöllä toiminta-alueellaan ja kunnalla.

Oikeudellinen arviointi

Helsingin kaupunki on vuosina 2018-2021 selvittänyt liito-oravan levinneisyyttä Taka-Töölössä (Liito-oravan levinneisyys Helsingissä 2020 ja 2021). Lähimpänä osoitetta Valhallankatu 4 sijaitseva ydinalue on Topeliuksenpuistossa, noin 250 metrin päässä. Kyseinen ydinalue (54/2018) on ollut liito-oravan asuttama kaikkina selvitysvuosina 2018–2021.

ELY-keskus on 4.4.2024 käynyt osoitteessa Valhallankatu 4 tarkastamassa vireillepanon kohteena olevat puut sekä Topeliuksenpuiston ydinalueen aiempina vuosina papanoituja puita. Vireillepanon kohteena olevassa vaahterassa tai okakuusissa ei havaittu koloja, eikä niiden juurelta löytynyt liito-oravan jätöksiä tai muitakaan merkkejä liito-oravasta. Okakuusien latvustot olivat tiheät, eikä vanhojen risupesien olemassaoloa pystynyt varmuudella tarkastelemaan edes kiikareilla. Topeliuksenpuiston tunnetulta liito-oravan ydinalueelta ei löytynyt liito-oravan papanoita ja ydinalue vaikuttaa asumattomalta keväällä 2024. Näiden tietojen perusteella ELY-keskus arvioi, ettei vireillepanon kohteena olevissa puissa sijaitse liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkaa.

Tarkastuksen aikana kuitenkin havaittiin sepelkyyhkyn rakentavan risupesää Valhallankadun puoleisen okakuusen latvaosaan. Pesinnän kohteena olevaa puuta ei näin ollen luonnonsuojelulain 70 §:n 1 momentin perusteella saa kaataa ennen pesinnän päättymistä, eikä pesintää tule häiritä.

Helsingin kaupungin rakennusvalvonta on 1.2.2024 antanut vireillepanon kohteena olevien puiden kaatamista koskevan lausunnon, jossa todetaan, ettei lintujen pesäpuita saa kaataa tai puita kaadettaessa häiritä lintuja 1.4.-15.8. välisenä aikana. ELY-keskus yhtyy rakennusvalvonnan lausuntoon ja katsoo, ettei vireillepanon kohteena olevaa vaahteraa tai Lastenlennankadun puoleista okakuusta

voida kaataa häiritsemättä Valhallankadun puoleisessa okakuudessa vahvistettua sepelkyyhkyn pesintää.

ELY-keskus ei käsittele asunto-osakeyhtiölakiin perustuvia vaatimuksia.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

sähköpostitse:
Kaupunkiluontoliike ry

Tiedoksi

sähköpostitse:
Asunto Oy Valhallankatu 4
Nikula Legal Oy
Asianajotoimisto DLA Piper Finland Oy

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on esitellyt lakimies Anniina Kaikkonen ja ratkaissut yksikön päällikön sijaisena lida Kämäri. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja UUELY/6247/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/6247/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kaikkonen Anniina 05.04.2024 14:18

Ratkaisija Kämäri Iida 05.04.2024 14:26

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

- Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo- mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja; asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Yksityishenkilöt, yritykset ja yhteisöt voivat lähettää valituskirjelmän hallinto- ja erityistuo- mioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#>). Valituskirjelmän voi toimittaa perille myös henkilökohtaisesti, lähtien välityksellä, postitse tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo- mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Posti- ja käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069, vaihe 029 56 42000

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42079

Aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.